

BOSNA I HERCEGOVINA
URED ZA RAZMATRANJE ŽALBI

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РАЗМАТРАЊЕ ЖАЛБИ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
PROCUREMENT REVIEW BODY

Broj: JN2-01-07-1-1460-6/20
Sarajevo, 23.07.2020. godine

Ured za razmatranje žalbi, rješavajući po žalbi ponuđača LANACO d.o.o. Banja Luka, broj:D-02-3696/20 od 15.06.2020. godine, izjavljenoj na Tendersku dokumentaciju, Ugovornog organa: Generalni sekretariat Vlade Republike Srpske, Banja Luka u postupku javne nabavke Jedinственог информационог Система за регистрацију пословних субјеката, na osnovu čl.103. i čl.111. Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH" broj:39/14), i člana 193.st 1. i 2., i čl.230. stav 1 Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH" br:29/02, 12/04, 93/09 i 41/13) na sjednici Ureda za razmatranje žalbi, održanoj dana 23.07.2020. godine, donio je:

RJEŠENJE

1. Žalba ponuđača LANACO d.o.o. Banja Luka broj:D-02-3696/20 od 15.06.2020. godine se usvaja.
2. Poništava se Tenderska dokumentacija i Obavještenje o nabavci broj: 161-1-2-20-3-15/20 objavljeno na Portalu javnih nabavki, datum slanja obavještenja na objavu 28.04.2020. godine.
3. Povrat uplaćenih sredstava na ime naknade žalbenog postupka u iznosu od 7.500,00 KM ponuđača LANACO d.o.o. Banja Luka izvršit će se na osnovu posebnog Rješenja ovog organa.

OBRAZLOŽENJE

Ugovorni organ, Generalni sekretariat Vlade Republike Srpske, Banja Luka, objavio je Obavještenje o nabavci broj: 161-1-2-20-3-15/20 na Portalu javnih nabavki, datum slanja obavještenja na objavu 28.04.2020. godine u postupku javne nabavke Jedinственог информационог Система за регистрацију пословних субјеката.

Nezadovoljan sadržajem Tenderskog dokumenta ponuđač LANACO d.o.o. Banja Luka je izjavio žalbu broj:D-02-3696/20 od 15.06.2020. godine.

Ugovorni organ je postupajući u skladu sa odredbama člana 100. stav (5) Zakona o javnim nabavkama, prosljedio navedenu žalbu Uredu za razmatranje žalbi zajedno sa Odlukom u kojoj se izjašnjava o žalbenim navodima i dokumentacijom.

Žalitelj u žalbi navodi:

- Iako je tenderskom dokumentacijom traženo da Ponuđač angažuje Eksperta za analizu u praksi za tu ulogu se imenuje osoba od strane Ugovornog organa, a ne ponuđača. Na zvaničnom sajtu organizacije koja izdaje PMI-PBA sertifikat, Project Management Institut (PMI), opis namjene sertifikata (koji se nalazi u segmentu "Who should apply - ko se treba prijaviti") nam govori, da je on namjenjen svim

- profesionalcima koji rade na razvoju proizvoda (koji je finalni rezultat svakog projekta). To dakle implicira da je nakon ispunjenih svih uslova sertifikacije te nakon toga položenog ispita, relevantnog za konkretni sertifikat, osoba u potpunosti sposobna da izvrši prikupljanje i poslovnu analizu svih zahtjeva na osnovu kojih će se „praviti“ proizvod (koji je predmet realizacije projekta), odnosno da „upravlja proizvodom“. Na zvaničnom sajtu organizacije koja izdaje sertifikat CBAP, International Institute for Business Analysis (IIBA), u segmentu „Is CBAP right for you?“ („a li je CBAP sertifikat dobar pravac za vas?“) opisano je da taj sertifikat služi za razne namjene te je jedna od navedenih (koja se javlja u okviru upravljanja projektom) - upravljanje proizvodom (na sajtu originalno stoji da je sertifikat namijenjen za „Product managers“ (one osobe koje su zadužene za upravljanje proizvodom). Takođe, ovaj sertifikat podrazumijeva da osoba koja želi da pristupi polaganju ispita ima validan sertifikat, mora imati 7500 radnih sati na poslovima analize poslovanja u posljednjih 10 godina a uslov za iskustvo koji je Ugovorni organ postavio je minimalno 8 godina, što je u suprotnosti sa pravilima sertifikacije i dovodi u pitanje validnost sertifikata. Sve navedeno može se pronaći na zvaničnom sajtu IIBA, a putem linka: <https://www.iiba.org/certification/core-business-analysis-certifications/cbao/>. Na osnovu gore navedenog poređenja, može se zaključiti da su dva tražena sertifikata ekvivalentna s obzirom da se obe organizacije bave sertifikacijom profesionalaca iz oblasti upravljanja proizvodom (odnosno poslovne analize svih karakteristika proizvoda i korištenje iste za potrebe realizacije projekata - u svrhu „Projektnih zahtjeva“). Takođe, potrebno je istaći da je sertifikat PMI-PBA-Certified Professional in Business Analysis, Project Management Institute više usmjeren na projektnu, odnosno implementacionu fazu, dok je sertifikat CBAP-Certified Business Analysis Professional, International Institute for Business Analysis više fokusiran na predprojektnu, odnosno pripremnu fazu i postprojektnu fazu. Dakle, polazeći od činjenice da je predmet nabavke usluga održavanja Jedinstvenog informacionog sistema za registraciju poslovnih subjekata u Republici Srpskoj, potpuno je neosnovan i nepotreban zahtjev ugovornog organa da Vođa projekta/ekspert za analizu treba biti fokusiran na predprojektnu, odnosno pripremnu fazu i postprojektnu fazu, iz razloga što se radi o ulozi, odnosno zadacima zaposlenih osoba ugovornog organa koje pripremaju tendersku dokumentaciju i koji treba da izvrše procjenu poslovnih potreba ugovornog organa i ciljeva koji se žele postići kroz sam projekat, odnosno treba da izvrše evaluaciju implementiranog projekta. Pored navedenog, Ugovorni organ zahtjeva da vođa projekta mora imati i sertifikat Prince2 Practitioner ili ekvivalent, koji sertifikat se odnosi na potpuno različitu metodologiju vođenja projekta od one na koju se odnosi sertifikat PMI-PBA-Certified Professional in Business Analysis, Project Management Institute.
- Na stranicama 65., 67. i 72. Tenderske dokumentacije u Aneksu 11-Tehnička specifikacija Ugovorni organ navodi da treba da se održavaju sistemski, mrežni i sigurnosni servisi, te serverski i komunikacioni uređaji proizvođača Fortinet i Fujitsu, a da za te potrebe ne postavlja kvalifikacione uslove u pogledu tehničke i profesionalne sposobnosti ponuđača u smislu da ponuđač zapošljava ili ima na raspolaganju stručne osobe sa relevantnim sertifikatima za uređaje proizvođača Fortinet i Fujitsu, već od ponuđača zahtijeva da imaju stručno osoblje koje ima navedene sertifikate za uređaje proizvođača CheckPoint (CCSA Check Point Certified Security Administrator i CCSM Check Point Certified Security Master), a da pri tome u Tehničkoj specifikaciji nigdje ne navodi da je predmet ove nabavke održavanje bilo kakvih uređaja proizvođača CheckPoint.
 - Na osnovu čega je Ugovorni organ zaključio da treba baš minimalno pet godina iskustva da bi neko bio adekvatan penetracioni tester i baš pet identifikovanih propusta? Po kom međunarodnom, državnom ili bilo kakvom standardu se dokazuje

da je neko sa minimalno pet objavljenih propusta stručan? Da li ti već objavljeni propusti trebaju da budu objavljeni na novim sistemima ili tehnologijama ili mogu da budu i na zastarjelim sistemima, odnosno sistemima koji su "end of support" koje Ugovorni organ više ne koristi? Dalje, na osnovu čega Ugovorni organ zahtijeva samo sertifikate CompTIA Pentest-h i Certified Expert Penetration Tester (CEPT), kada se na mnogim relevantnim portalima iz oblasti IT sigurnosti nadvode i drugi slični sertifikati koji imaju veći ili isti značaj kao pomenuta dva sertifikata, koji pri tome nisu slični niti imaju istu težinu? Na zvaničnoj CompTIA Pentest+ internet stranici <https://www.comptia.org/certifications/pentest#examdetails> može se pronaći koje su to zvanične sertifikacije slične CompTIA PenTest+ sertifikaciji. CompTIA Pentest+ se smatra sertifikacijom srednjeg nivoa (intermediate level) za čije sticanje je potrebno položiti ispit koji traje 2 sata i 45 minuta i koji sadrži do 85 pitanja koja mogu biti praktična (performance-based) i pitanja sa višestrukim izborom. Da bi kandidat položio ispit potrebno je da ima 750 od maksimalnih 900 bodova. Ako posjetite zvaničnu CompTIA Pentest+ web stranicu (<https://www.comptia.org/certifications/pentest>) i dio koji se tiče samog ispita koji neophodno položiti, vidjećete da se ova sertifikacija najviše bavi propustima na mrežnim tehnologijama i odbranom od mrežnih napada, što svakako nije predmet ove javne nabavke: "CompTIA PenTest+ assesses the most up-to-date penetration testing, and vulnerability assessment and management skills necessary to determine the resiliency of the network against attacks". Slobodni prevodi CompTIA PenTest+ procijenjuje savremene vještine penetracionog testiranja, procjene ranjivosti i upravljanja, potrebnog za određivanje otpornosti mreže na napade. Oblasti koje pokriva ova sertifikacija su: Planning & Scoping, Information Gathering & Vulnerability Identification, Attacks & Exploits (Exploit network, wireless, application, and RF-based vulnerabilities, summarize physical security attacks, and perform post-exploitation techniques), Penetration Testing Tools, Reporting & Communication. CompTIA Pentest+ sertifikat prati već postojeće iskustvo u polju IT sigurnosti, gdje sam proizvođač ispita i sertifikacije preporučuje 3-4 godine relevantnog praktičnog iskustva, što se svakako kosi sa navedenih 5 godina koji zahtijeva Ugovorni organ. Ovaj sertifikat je validan 3 godine i za proces obnavljanja sertifikata je potrebno da nosilac sertifikata sakuplja bodove na različite načine, i ne ograničava se isključivo na objavu određenog broja propusta koji se traže ovom Tenderskom dokumentacijom. Ako pogledamo uslove koje je za ovog stručnjaka tražio ugovorni organ (pet objavljenih propusta u poznatim bazama..), automatski možemo zaključiti da se diskredituju sertifikovani penetracioni testeri koji redovno u sklopu svojih poslova obavljaju aktivnost, iz oblasti penetracionog testiranja, ali to dokazuju na druge načine, koje je Ugovorni organ zanemario. Ugovorni organ ograničava konkurentnost ponuđača, čime krši član 3). stav 1) Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine postavljajući uslov da je Stručni konsultant za informacionu bezbjednost objavio pet li više identifikovanih bezbjednosnih propusta u poznatim elektronskim svjetskim bazama bezbjednosnih propusta kada se kao preduslov ni za samu sertifikaciju srednjeg ni ekspertskog nivoa ne zahtijeva identifikacija bezbjednosnih propusta i njihovo objavljivanje u poznatim elektronskim svjetskim bazama bezbjednosnih propusta. Traženi ekvivalent sertifikata CompTIA PenTest +, CEPT- Certified Expert Penetration Tester se smatra sertifikacijom naprednog nivoa (advanced level ili expert level) koja se stiče polaganjem ispita koji traje 2 sata i sadrži 50 pitanja sa višestrukim izborom. Za polaganje ispita potrebno je minimalno 70% tačnih odgovora. Polaganje ispita zahtjeva poznavanje 9 oblasti: Penetration Testing Methodologies, Network Attacks, Network Recon, Windows Shellcode, Linux&Unix Shellcode, Reverse Engineering, Memory Corruption/Buffer Overflow Vulnerabilities, Exploit

Creation - Windows Architecture, Exploit Creation - Linux/Unix Architecture Web Application Vulnerabilities. Detaljne informacije možete pronaći na internet stranici proizvođača ispita: http://www.iacertification.org/cept_certified_expert_penetration_tester.html. Dovoljno je istaći da je LPT - Licensed Penetration Tester sertifikacija ekspertskeg nivoa koja zahtijeva polaganje praktičnog ispita koji traje 18 časova, dok OSCP - Offensive Security Certified Professional zahtijeva polaganje praktičnog ispita koji traje 24 časa, što podrazumijeva i visoko ekspertsko znanje i prethodno veliko iskustvo i da ti stručnjaci koji posjeduju te sertifikate ne ispunjavaju diskriminatorske uslove koje je postavio Ugovorni organ a kojima se favorizuje određen, ponuđač.

- U tački 7.4.1. Tenderske dokumentacije od ponuđača se traži da ima implementirane sljedeće sertifikovane sisteme upravljanja odnosno standarde (ISO 9001, ISO 27001, ISO 22301, ISO 22000, ISO 45001 i ISO 18295) ili ekvivalentne sertifikate. Ugovorni organ kao minimalne uslove u navedenoj Tenderskoj dokumentaciji, pored traženih 6 (šest) sertifikovanih sistema upravljanja, dodatno za ISO 9001, ISO 27001, ISO 20000, ISO 22301 i ISO 45001 traži, da ponuđači standardima budu sertifikovani za tačno određeno područje primjene odnosno scope. Za sve sertifikovane sisteme upravljanja odnosno standarde navedene u Tenderskoj dokumentaciji izričito se zahtijeva da će se sertifikati koji nemaju navedenu oblast sertifikacije smatrati neadekvatnim, odnosno, smatraće se da za navedene oblasti sertifikacije nemaju traženi ISO sertifikat o standardizaciji prema zahtjevima ISO standarda za tu oblast. Najbolji primjer ovog paradoksa bi bila registracija preduzeća gdje se od IT firme traži da ima sve iste šifre djelatnosti kao i neka druga koje uopšte i nisu ni vezane za predmet nabavke, zanemarujući da onu koja se odnosi na predmet nabavke imaju. Takođe, primjer identičnog paradoksa bi bio zahtjev da dvije IT firme imaju istu adresu sjedišta! Molimo Vas da nam dokažete da na tržištu BiH postoji dovoljan broj firmi koje imaju tražene sertifikate sa istim oblastima sertifikacije.
- Zahtjevanje ISO 18295 sertifikata je potpuno suvišno, jer se u isto vrijeme u Tenderskoj dokumentaciji na strani 15 pod tačkom v) traži citiramo: „da ponuđač mora da posjeduje „Service Desk“ za prijavu i evidenciju nepravilnosti u radu softvera. Ovaj servis treba da bude dostupan 24 sata, 7 dana u nedelji, i to putem telefona, e-mail-a i SMS poruka." Service Desk je ujedno i korisnički kontakt centar što bi ugovornom organu trebalo biti mnogo bitnije nego da potencijalni ponuđač ima uveden ovaj standard, odnosno ISO sertifikat.
- Ugovorni organ de facto predviđa i nabavku ROBA, odnosno diskova, ladice za diskove i nabavku navedene licence u okviru održavanja storidž uređaja i održavanja bekapa virtualizacije, dok je kao predmet nabavke u Tenderskoj dokumentaciji na svim za to predviđenim mjestima navedena samo nabavka USLUGA! Takođe, Ugovorni organ ni u Obrascu za cijenu ponude nigdje nije naveo stavku nabavke ROBE, odnosno traženih diskova, ladice za diskove i navedene licence u okviru održavanja storidž uređaja i održavanja bekapa virtualizacije. Ugovorni organ je na ovaj način, prikriveno naveo kroz Aneks 11-Tehnička specifikacija da se od ponuđača zahtijeva i obaveza nabavke ROBE, odnosno diskova, ladice za diskove i nabavku navedene licence u okviru održavanja storidž uređaja i održavanja bekapa virtualizacije, a da pri tome nigdje u Tenderskoj dokumentaciji u opisu predmeta nabavke nije naveo da su predmet nabavke i Robe, a ne samo usluge, na kraju prekršio i član 3. Zakona o javnim nabavkama kojim je propisano da je Ugovorni organ dužan da postupa transparentno, da se u postupku javne nabavke prema kandidatima/ponuđačima ponaša jednako i nediskriminirajuće, na način da obezbijedi pravednu i aktivnu konkurenciju, s ciljem najefikasnijeg korišćenja javnih sredstava, u vezi sa predmetom nabavke i njegovom svrhom.

Prije nego što se upustio u meritorno odlučivanje, ovaj organ je pristupio provjeri formalnih pretpostavki za ulaganje žalbe, koje moraju biti ispunjene na strani žalitelja, kako bi se uopće pristupilo njenom rješavanju, a odnose se na uslovljene pretpostavke u skladu sa članom 227. Zakona o upravnom postupku, čl.109 i čl.111 Zakona o javnim nabavkama BiH i utvrdio da su ispunjeni uslovi za postupanje po istoj na način kako definišu odredbe pozvanih članova.

Nakon što su prednje pretpostavke preispitane, ovaj organ je uvidom u dostavljenu dokumentaciju, te analizom svakog dokaza pojedinačno i u njihovoj međusobnoj vezi, a u odnosu na žalbene navode i propisani zakonski postupak, odlučio kao u dispozitivu odluke.

Polazeći od navoda žalitelja koji ističe da je tenderskom dokumentacijom traženo da

1. Ponuđač angažuje Eksperta za analizu u praksi za tu ulogu se imenuje osoba od strane Ugovornog organa, a ne ponuđača. Na zvaničnom sajtu organizacije koja izdaje PMI-PBA sertifikat, Project Management Institut (PMI), nam govori, da je on namjenjen svim profesionalcima koji rade na razvoju proizvoda (koji je finalni rezultat svakog projekta). To dakle implicira da je nakon ispunjenih svih uslova sertifikacije te nakon toga položenog ispita, relevantnog za konkretni sertifikat, osoba u potpunosti sposobna da izvrši prikupljanje i poslovnu analizu svih zahtjeva na osnovu kojih će se „praviti“ proizvod (koji je predmet realizacije projekta), odnosno da „upravlja proizvodom“. Na zvaničnom sajtu organizacije koja izdaje sertifikat CBAP, International Institute for Business Analysis (IIBA), ... opisano je da taj sertifikat služi za razne namjene te je jedna od navedenih (koja se javlja u okviru upravljanja projektom) - upravljanje proizvodom (na sajtu originalno stoji da je sertifikat namjenjen za „Product managers“ (one osobe koje su zadužene za upravljanje proizvodom)

2. Takođe, ovaj sertifikat podrazumijeva da osoba koja želi da pristupi polaganju ispita ima validan sertifikat, mora imati 7500 radnih sati na poslovima analize poslovanja u posljednjih 10 godina a uslov za iskustvo koji je Ugovorni organ postavio je minimalno 8 godina, što je u suprotnosti sa pravilima sertifikacije i dovodi u pitanje validnost sertifikata....Na osnovu gore navedenog poređenja, može se zaključiti da su dva tražena sertifikata ekvivalentna s obzirom da se obe organizacije bave sertifikacijom profesionalaca iz oblasti upravljanja proizvodom (odnosno poslovne analize svih karakteristika proizvoda i korištenje iste za potrebe realizacije projekata - u svrhu „Projektnih zahtjeva“). Takođe, potrebno je istaći da je sertifikat PMI-PBA-Certified Professional in Business Analysis, Project Management Institute više usmjeren na projektnu, odnosno implementacionu fazu, dok je sertifikat CBAP-Certified Business Analysis Professional, International Institute for Business Analysis više fokusiran na predprojektnu, odnosno pripremnu fazu i postprojektnu fazu. Dakle, polazeći od činjenice da je predmet nabavke usluga održavanja Jedinstvenog informacionog sistema za registraciju poslovnih subjekata u Republici Srpskoj, potpuno je neosnovan i nepotreban zahtjev ugovornog organa da Vođa projekta/ekspert za analizu treba biti fokusiran na predprojektnu, odnosno pripremnu fazu i postprojektnu fazu, iz razloga što se radi o ulozi, odnosno zadacima zaposlenih osoba ugovornog organa koje pripremaju tendersku dokumentaciju i koji treba da izvrše procjenu poslovnih potreba ugovornog organa i ciljeva koji se žele postići kroz sam projekat, odnosno treba da izvrše evaluaciju implementiranog projekta. Pored navedenog, Ugovorni organ zahtjeva da vođa projekta mora imati i sertifikat Prince2 Practitioner ili ekvivalent, koji sertifikat se odnosi na potpuno različitu metodologiju vođenja projekta od one na koju se odnosi sertifikat PMI-PBA-Certified Professional in Business Analysis, Project Management Institute. Sve navedeno ukazuje da Ugovorni organ uopšte nije upoznat sa pravilima i uslovima sertifikacije i namjene ovih sertifikata, već je navedeni uslov postavio samo radi favorizacije jednog ponuđača, koji ima na raspolaganju stručnjaka sa navedenim sertifikatima i iskustvom. Smatramo da su zahtjevi za posjedovanjem dva ista (ekvivalentna) sertifikata CBAP i PMI-PBA (tražite posjedovanje oba sertifikata), od strane jedne stručne osobe za vođenje projekta potpuno neosnovani te nisu u srazmjeri sa predmetom javne nabavke i cilj im je

ograničavanje konkurencije što je u suprotnosti sa članom 44. stav 3) Zakona o javnim nabavkama BiH "...ovaj organ uvidom u spis utvrđuje:

U Izjašnjenju na žalbu ugovorni organ, između ostalog navodi:

„...Kako se projekat, ili ti predmet nabavke, odnosi (Tehnički zadatak), na održavanje softvera u širem smislu (korektivno, preventivno, adaptivno, perfektivno, što ukratko rečeno znači da se postojeće funkcionalnosti softvera čine stalno operativno uz kreiranje dopunskih funkcionalnosti po zahtjevima UO, tj. adaptira se i kreira nova verzija softvera, te se usput i koriguju greške, ako dođe do njih i sistem u cijelini dovodi u stanje perfekcije), kako sistemskog, tako i aplikativnog. ... Dalje, upravljanje projektom, tj. predmetnim poslom, koje inače obuhvata poslove planiranja, koordinacije, delegiranja/raspoređivanja zadataka članovima tima, monitoringa, savjetovanja, poslovne analize i drugo, konkretizovano dalje u smislu upravljanja organizacijom i kooordinacijom tima koji izvodi ovaj složeni projekat, a što je jasno spram vrijednosti nabavke...

...Dodatno, UO navodi da je naveo za svaki od sertifikata i da se prihvata i ekvivalent, i dodatno još pojasnio ponuđačima navođenjem i koji to mogu biti sertifikati, a uz sve navedeno je postojala i mogućnost da ponuđači postave pitanja, odnosno zahtjev za pojašnjenjem, ukoliko nije bilo jasno koji su to sertifikati u pitanju i na šta se odnose. Takođe, navodimo i činjenicu, da postoje javno dostupni svi podaci na web sajtovima izdavalaca odnosno organizacija pominjanih prethodno u vezi sa zahtjevanim sertifikatima, na kojima se mogu uvideti sve potrebne informacije o sertifikatima (sajtovi Project Management Institute, International Project Management Association, Axelos, International Business Analysis i drugi koje je pregledao UO tokom analize tržišta i pripreme TD), jasno ukazuju na direktnu vezu, u opisu stečenih vještina i znanja, sa tehničkim zadatkom.

Obe sertifikacije koje su zahtjevane u vezi sa poslovnom analizom (analizom poslovnih procesa) su usmjerene baš na projektne menadžere koji posjeduju sertifikat za rukovođenje projektima (Prince2 ili ekvivalent), koji vode kompleksne projekte, gdje je potrebno i obavezno kvalitetno upravljati zahtjevima, jer u protivnom se projekat neće završiti valjano (ni u roku, ni kvalitetu, niti u ciljevima planiranim). Traženjem da jedna osoba posедуje naveden sertifikate Ugovorni organ pokazuje: svijest da se radi o veoma kompleksnom projektu sa potrebom da se dodatno pojasne zahtjevi za softversku izgradnju, a koje nije mogao sve da detaljno specificira u samoj tenderskoj dokumentaciji UO, jer prevazilaze nivo tenderske procedure i prelaze u realizaciju projekta...

...Sljedi nekoliko stručnih tekstova relevantnih svetskih sajtova koje je UO koristio u pripremi TD:

<https://www.watermarklearning.com/blog/pba-certification-vs-cbap-ccba-do-we-need-both/>; <https://www.quora.com/Which-is-the-best-business-analyst-certification-PMI-PBA-or-CBAP>; <http://enfocussolutions.com/pmi-pba-vs-iiba-s-cbap/>.

Dakle, dvije sertifikacije DM eminenta svetska instituta IBA i PMI, potrebne su jer se radi o dva komplementarna pristupa poslovnoj analizi, a te vještine treba da posjeduju sertifikovani projektni menadžer kome je u opisu posla i upravljanje zahtjevima, a ne kako žalilac ukazuje da UO osoba upravlja projektom (!??) koji izvodi ponuđač koji će biti izabran u postupku JN (time pravdajući, potpuno neistinit, netačan navod, kako neki zaposleni kod UO vodi projekat na kom inače radi tim izvođača)...Dakle, kada je u pitanju „Voda projekta / Ekspert za analizu“, u ovoj osobi su spojena dva podjednako vrijedna zadatka, a to je upravljanje projektom i poslovna analiza. Poslovna analiza je prethodnica. Ona snima stanje, prepoznaje poslovnu potrebu, prepoznaje ciljeve projekta, definiše zahtjeve i priprema sve neophodno za projektlog menadžera da bi on, zajedno sa ostalim timovima mogao praviti plan projekta, odnosno održavanja sistema i krenuti u njegovu realizaciju....Sertifikat CBAP pokriva mnogo širi aspekt poslovne analize od samog vremena koje zahvata trajanje projekta (project life-cycle). Kada se kaže „širi aspekt od trajanja projekta“ onda se misli na pokrivanje tzv. tri ključne faze:

Predprojektna, Projektna i Postprojektna. U Predprojektnoj fazi prepoznaje se i razotkriva stvarna poslovna potreba, organizaciono okruženje, ciljevi koje firma želi da postigne kako bi ispunila poslovnu potrebu... U Postprojektnoj fazi se isporučuje rješenje i firma kreće da ga koristi i živi sa njim...CBAP ima NAGLAŠENI FOKUS na Predprojektu i Postprojektu fazu, te na kompaniju kao takvu, na prepoznavanje potreba i kako će se kompanija transformisati da bi prihvatila novoisporučeno rešenje. Fokus PMI-PBA je na izvođenju projekta (Projektnoj fazi) i na tzv. ŽIVOTNOM CIKLUSU ZAHTEVA TOKOM PROJEKTA (Requirements Life.cycle Management), odnosno, kako se upravlja zahtjevima pripremljenim u Predprojektnoj fazi, tokom projekta. Dakle, fokus PMI-PBA je na toku poslovne analize i upravljanju projektom, kako bi rješenje koje će biti isporučeno na kraju projekta stvarno postiglo željene ciljeve, koji su opet definisani u Predprojektnoj fazi..... Kao dokaz svega navedenog su web stranice koje je naveo žalilac i na kojima se nedvosmisleno mogu utvrditi sve činjenice iz ovog izjašnjenja, te tražimo da organ koji rješava po žalbi detaljno analizira predložene web stranice, kao dokaz od strane ponuđača...Međutim, bez obzira na naprijed navedeno obrazloženje, žalilac zanemaruje činjenicu da je ugovorni organ ostavio mogućnost dostavljanja ekvivalenta za oba sporna sertifikata. Za sertifikat CBAP jasno stoji "ili ekvivalent", te se u zagradi čak navode primjeri ekvivalentnih sertifikata PMI ili QA1). Kod sertifikata PMI-PBA se je takođe navedeno „ili ekvivalent“, što znači ekvivalentni sertifikat koji se odnosi na upravljanje projektima...Žalilac takođe prigovara da je uslov za sticanje CBAP sertifikata 10 godina iskustva, a ugovorni organ je tražio najmanje 8 godina iskustva, što stvara sumnju u validnost sertifikata. Ugovorni organ nije nijednog ponuđača ograničio postavljanjem ovakvog iskustva. Navedeno je „najmanje 8 godina“, a 10 godina se uklapa u postavljeni uslov, tako da je i ovaj navod neosnovan. ...Da se radi o dva različita sertifikata kojima se stiču različite kompetencije i da su različiti uslovi za njihovo sticanje, dokaz je i uslov za sticanje CBAP sertifikata, odnosno najmanje 7500 radnih sati na poslovima analize poslovanja u poslednjih 10 godina (kako navodi žalilac u žalbi), što se ne zahtjeva kod PMI-PBA sertifikata. Dakle, kod ovog sertifikata je težište na poslovnoj analizi, a ne na upravljanju projektima“...

Tačkom 7.4.1 b) Tenderskog dokumenta navedeno je sljedeće:

„Što se tiče tehničke i profesionalne sposobnosti, ponuđači trebaju ispuniti sljedeće minimalne uslove:

Kako je predmet nabavke održavanje infrastrukture Jedininstvenog informacionog sistema za registraciju poslovnih subjekata u Republici Srpskoj koje podrazumjeva održavanje sistemskog softvera i mrežnog softvera, kao i sve proaktivne i reaktivne akcije na sistemu aplikativnog softvera neophodno je da ponuđač zapošljava ili ima na raspolaganju sledeće sertifikovano i stručno osoblje:

VOĐA PROJEKTA/EKSPERT ZA ANALIZU -1 izvršilac : Tehničko lice koje posjeduje znanje i vještine na poslovima vezanim za vođenje i upravljanje projektima, izrade projektne dokumentacije kao i iskustvo u poslovnoj analizi. Uslovi koje mora ispunjavati angažovano lice:

- visoka stručna sprema iz neke od oblasti nauke: tehničke nauke, ekonomija, organizacione nauke, prirodne nauke i matematika;
- minimalno 8 godina iskustva na poslovima vezanim za vođenje i upravljanje projektima, izradi projektne dokumentacije;
- da posjeduje Sertifikat Prince2 Practitioner certification ili ekvivalent ((IPMA Level B (Certified Senior Project Manager) ili IPMA Level A (Certified Projects Director));
- da posjeduje Sertifikat CBAP-Certified Business Analysis Professional, International Institute for Business Analysis ili ekvivalent (Professional Business Analyst (PMI) ili (Certified Software Business Analyst (QAI));
- da posjeduje Sertifikat PMI-PBA-Certified Professional in Business Analysis, Project Management Institute ili ekvivalent

Napomena: Ugovorni organ za vođu projekta zahtjeva poznavanje metoda upravljanja projektima i analize poslovnih procesa zbog prirode i složenosti predmetnog informacionog sistema, kako bi se prilikom održavanja u skladu sa najboljom praksom i identifikovanim poslovnim procesima izvršila analiza procesa, projektovanje, razvoj i održavanje kompletnog sistema.“

Sve prednje navedeno upućuje na slijedeće:

-prevashodno je potrebno naglasiti da nije jasno isticanje ugovornog organa u izjašnjenju ovom organu da „...se postojeće funkcionalnosti softvera čine stalno operativno uz kreiranje dopunskih funkcionalnosti po zahtjevima UO, tj. adaptira se i kreira nova verzija softvera“...kada je jasno i prednjom tačkom citirano da „...je predmet nabavke održavanje infrastrukture Jedinstvenog informacionog sistema za registraciju poslovnih subjekata u Republici Srpskoj koje podrazumjeva održavanje sistemskog softvera i mrežnog softvera, kao i sve proaktivne i reaktivne akcije na sistemu aplikativnog softvera „...Takođe, ugovorni organ daljnje čini nejasnim okolnosti predmetnog postupka, tako što navodi da „...zahtjevi za softverskom izgradnjom... nije mogao sve da detaljno specificira u samoj tenderskoj dokumentaciji jer prevazilaze nivo tenderske procedure i prelaze u realizaciju projekta“..predstavlja ne samo nejasno, konfuzno i nepotrebno komplikovanje okolnosti predmetnog postupka, već i dodatno upućuje na odstupanja u odnosu na uobičajena pravila pripreme sadržaja dokumenata postupka;

-daljnje ,s tim u svezi treba primjetiti da ugovorni organ u iznošenju kontraargumentacije navodi opširnu deskripciju poimanja *oblasti upravljanja projektom*;odnosno šta obuhvata održavanje software;literalno se upušta u opisivanje metodologije a što je nepotrebno i neadekvatno,niti je to smisao iznošenja argumentacije u suprotno,s obzirom da su pravila vođenja postupka jasna i zahtijevaju da se na poentiran način, kvalitetno i sadržajno odgovarajuće odgovori konkretnom kontraargumentacijom, na suštinu iznesenih žalbenih razloga, kako bi bilo jasno , sažeto i kratko izloženo šta je osnovni argument postavke oba sertifikata i na osnovu čega su kao takvi istodobno, kumulativno neophodni , a sve vezano za konkretni postupak javne nabavke.Opterećujući sadržaj izjašnjenja nepotrebним deskripcijama značenja pojmova ,ne doprinosi postizanju potrebnog stepena vjerovatnosti u održivost zahtjevanog sadržaja, iz razloga što se na taj način izostavlja poentirana kontraargumentacija a time i poštivanje pravila i načela pri vođenju postupka, a niti je pri tome izjednačen pravni učinak na izvođenje krajnjeg suda, u odnosu na pružanje pouzdane argumentacije o poentiranom izvođenju zaključaka o potrebi, svrsi i održivosti oba sertifikata, koje žalitelj spori;

-daljnje, pri tome ,nije suštinsko pitanje da li su istovjetni uvjeti za ispunjavanje zahtjeva za dobijanje navedenih sertifikata , već da li se radi o jednoznačnom rezultatu sertifikacije;da li obuhvataju istu oblast sertifikacije/poslovnu analizu/ i u biti, jednoznačnom cilju koji se ima namjeru postići u smislu ostvarenja svrhe predmeta nadmetanja koji se oglašava, i to u smislu sertifikata PMI-PBA koji se odnosi na analizu poslovnih procesa te CBAP Certified Business Analysis Professional.(Ugovorni organ i sam ističe „...Obe sertifikacije koje su zahtjevane u vezi sa poslovnom analizom“...)

S tim u svezi, ugovorni organ, izuzev što navodi generalnu i apstraktnu formulaciju tipa da se radi o „kompleksnom projektu“ , ne daje konkretan odgovor da li se i zbog čega se moraju dostaviti oba sertifikata , u osnovi kojih je naziv sertifikacije u vezi sa poslovnom analizom,da bi se osnovna namjena izvršila, odnosno zbog čega , usljed kojih konkretnih i specifičnih okolnosti, ne bi bila krajnja namjena ispunjena samo jednim od sertifikata.Međutim, pri tome, ugovorni organ propušta da kategorički i ubjedljivo istakne specifičnosti predmetnih sertifikata, ali povezano sa sadržajem predmeta nadmetanja, ali ne nepovezano ,kako to praktikuje, Iako se pri tome ugovorni organ poziva na određene stranice sadržaja Tenderskog dokumenta, analizom istih ,evidentno je ,da iste upućuju na opis svih poslovnih procesa koji uključuju

predmet nadmetanja, odnosno šta održavanje sistemskog i mrežnog softvera obuhvata, ali navedeno pozivanje nema smisla ukoliko se navodi izolovano, već je trebalo, a propušteno, dovesti u svezu sadržaj na koji se poziva sa ciljnim postavljanjem oba certifikata. Nadalje, propušteno je poentirati, kako bi se nesumnjivo povjerovalo da su upravo okolnosti koje su generalno iznesene u smislu pozivanja na sadržaj tehničkih zahtjeva, vezano uslovile neophodnost postavke oba certifikata, i da bi upravo iste usljed međuovisnosti, dovele do toga da se navedeni zadatak ne može obaviti samo sa postavkom jednog certifikata. Izolovano navođenje opisa posla, bez dovođenja u svezu sa spornim pitanjem, nema svrsishodnost i ocjenjuje se apstraktnim.

Nadalje, ugovorni organ u svom izjašnjenju ovom organu navodi, da certifikat CBAP pokriva širi aspekt poslovne analize od vremena trajanja projekta – a pri tome se poziva na linkove, koje označava kao stručne članke koje je koristio prilikom pripreme dokumenata postupka, te za navedene dvije certifikacije upućuje na „dva komplementarna pristupa poslovnoj analizi“. Navedene okolnosti o komplementarnosti, se ne mogu eksplicite provjeriti u sadržaju predmetnih članaka, na koje se ugovorni organ poziva, već je prevladavajuće shvatanje da CBAP certifikacija obuhvata širi aspekt, a da je Certifikat PMI-PBA fokusiran na užu specijalnost, a pitanje nadopunjavanje jednog s drugim, u smislu komplementarnosti na koju upućuje ugovorni organ, usljed izostanka ubjeđenja s tim u svezi, se ocjenjuje subjektivnim stavom.

U tom smislu, pozivanje na navedene stranice ne daje osnov za nesmetano zasnivanje kontraargumentacije u suprotno, pri tome ne dajući odgovor na bitno pitanje da li „širi aspekt certifikacije PMI-PBA“ upućuje da navedeni pojam „širi“ obuhvata sadržaj certifikacije PMI-PBA i da li pri tome, obrnuto, „uža specijalnost“ navedena Certifikatom PMI-PBA, istodobno isključuje taj dio pri pokrivenosti Certifikata CBAP. Navedena pitanja predmetni stručni članci na koje se ugovorni organ poziva, ne upućuju, a niti se iz sadržaja spisa i ponuđenog izjašnjenja ugovornog organa može sa sigurnošću zaključiti -da li su predmetni certifikati ekvivalentni, odnosno da li se istim postiže jednakovrijedan cilj; da li su isti komplementarni; koliko je neophodno da se kumulativno zahtijevaju, a da se pri tome neće opteretiti i usložniti predmetni postupak.

Što se tiče pozivanja ugovornog organa da je svakom od certifikata dozvolio ekvivalentni certifikat, nije pravno relevantno pitanje, budući da žalitelj u žalbenim razlozima iznosi potpuno drugi fokus žalbenim razlozima, a na koje ugovorni organ ne daje konkretan odgovor.

U konačnici, u odnosu na sve prednje navedeno, pri tome takođe, ostaje i drugi aspekt vezan sa predmetnim spornim pitanjem koje u odlučnoj mjeri može dodatno uticati na održivost predmetnog sadržaja, a to je koliki je nesporno utvrđen, minimalan broj ponuđača koji navedeno ispunjavaju i koliko im je nesmetano omogućen pristup dobijanju istih, a u odnosu na što je propušteno izvršiti analizu tržišta predmeta nadmetanja i prikazati predmetne rezultate s tim u svezi;

Sve prednje izneseno, svaki dokaz posebno i svi zajedno ne upućuju da je nesporno zasnovana održivost predmetnog sadržaja od strane ugovornog organa, iako je za navedeno, shodno čl. 102 Zakona, ugovorni organ dužan dokazati postojanje činjenica i okolnosti na osnovi koji je pripremio postupak i proveo radnje, shodno spornim pitanjima koji su predmet postupka po žalbi.

Nadalje, na navod žalitelja koji ističe da po pitanju CCSA Check Point Certified Security Administrator i CCSM Check Point Certified Security Master (minimalno 1 izvršilac)....Na stranicama 65., 67. i 72. Tenderske dokumentacije u Aneksu 11-Tehnička specifikacija Ugovorni organ navodi da treba da se održavaju sistemski, mrežni i sigurnosni servisi, te serverski i komunikacioni uređaji **proizvođača Fortinet i Fujitsu**, a da za te potrebe ne postavlja kvalifikacione uslove u pogledu tehničke i profesionalne sposobnosti ponuđača u smislu da ponuđač zapošljava ili ima na raspolaganju stručne osobe sa relevantnim sertifikatima

za uređaje proizvođača Fortinet i Fujitsu, već od ponuđača zahtijeva da imaju stručno osoblje koje ima navedene sertifikate za uređaje proizvođača CheckPoint (CCSA Check Point Certified Security Administrator i CCSM Check Point Certified Security Master), a da pri tome u Tehničkoj specifikaciji nigdje ne navodi da je predmet ove nabavke održavanje bilo kakvih uređaja proizvođača CheckPoint. Propisivanjem navedenih kvalifikacionih uslova u pogledu tehničke i profesionalne sposobnosti, odnosno navedenih sertifikata, Ugovorni organ krši član 44. stav 3. Zakona o javnim nabavkama „...ovaj organ uvidom u spis utvrđuje:

U Izjašnjenju na žalbu ugovorni organ, između ostalog navodi :

„Kako je u tehničkoj specifikaciji, strana 73 navedeno (a čitava sekcija se odnosi inače na komunikacione i firewall uređaje, naslov od strane 72), potrebno je da se izvrše poslovi vezani za tehničke uređaje (hardversko-softverske, engl. appliance) koji se primjenjuju kao sigurnosni mrežni uređaji (bazični i napredni, kakvo je i znanje traženo kod sertifikata): IPS-Intrusion prevention System-IPS -, liste za filtriranje saobraćaja, Firewall sigurnosnih politika, skeniranje saobraćaja na malware (IPS), klasteringa, upgrade-a oper.sistema; replikacija primarnog i sekundarnog sajta i notifikacija/alarmiranje s tim u vezi ...U tom smislu je potpuno jasno da je tehnički zadatak koji se odnosi na decidno navedene sigurnosne mrežne uređaje (bazični firewall napredni IPS sa pratećim funkcijama) i opisane poslove na njima, potpuno vezan za sertifikate koji se odnose na znanja (bazična, kod CCSA odnosno napredna CCSM) u polju implementacije sigurnosti mreže. Izdavalac sertifikata je upravo i proizvođač mrežnih sigurnosnih uređaja Check Point-

Dalje, UO navodi da se na nizu mesta u tehn.specifikaciji opisuju poslovi iz polja mreže, te mrežne sigurnosti, što ukazuje na jasnu, logičku i direktnu vezu zahtjevanih sertifikata sa predmetom nabavke: strana 55, pasus 1-održavanje mrežnog softvera; strana 63, pasus 1-sigurnost mrežnog hardvera, strana 64, pasus 3 i 4 -održavanje mrežnog hardvera i softvera sa detaljnijim opisom itd.“...

Tačkom 7.4.1 b) Tenderskog dokumenta navedeno je slijedeće:

„Što se tiče tehničke i profesionalne sposobnosti, ponuđači trebaju ispuniti sljedeće minimalne uslove:

Kako je predmet nabavke održavanje infrastrukture Jedinstvenog informacionog sistema za registraciju poslovnih subjekata u Republici Srpskoj koje podrazumjeva održavanje sistemskog softvera i mrežnog softvera, kao i sve proaktivne i reaktivne akcije na sistemu aplikativnog softvera neophodno je da ponuđač zapošljava ili ima na raspolaganju sledeće sertifikovano i stručno osoblje:

...ČLANOVI TIMA ZA HARDVER

CCSA Check Point Certified Security Administrator (minimalno 1 izvršilac)

Sertifikat koji garantuje da tehničko lice posjeduje znanja za implementaciju najnovijih poboljšanja sigurnosti mreže.

Izvršioci moraju imati minimalno 5 godina radnog iskustva na poslovima vezanim za instalaciju i održavanje mrežne opreme. Visoka stručna sprema tehničkih nauka, ekonomije, organizacionih nauka, menadžmenta, državne uprave, bezbjednosnih nauka i vještina (policajska i vojna akademija), prirodne nauke i matematika.

CCSM Check Point Certified Security Master (minimalno 1 izvršilac).

Sertifikat koji garantuje da tehničko lice posjeduje napredna znanja za implementaciju najnovijih poboljšanja sigurnosti mreže. Izvršioci moraju imati minimalno 5 godina radnog iskustva na poslovima vezanim za instalaciju i održavanje mrežne opreme. Visoka stručna sprema tehničkih nauka, ekonomije, organizacionih nauka, menadžmenta, državne uprave, bezbjednosnih nauka i vještina (policajska i vojna akademija), prirodne nauke i matematika.

Polazeći od navoda žalitelja koji ističe da se "... od ponuđača zahtijeva da imaju stručno osoblje koje ima navedene sertifikate za uređaje proizvođača CheckPoint (CCSA Check Point Certified Security Administrator i CCSM Check Point Certified Security Master), a da pri tome u Tehničkoj specifikaciji nigdje ne navodi da je predmet ove nabavke održavanje bilo kakvih uređaja proizvođača CheckPoint "...te s tim u svezi odgovora ugovornog organa da je "... U tom smislu potpuno jasno da je tehnički zadatak koji se odnosi na decidno navedene sigurnosne mrežne uređaje (bazični firewall napredni IPS sa pratećim funkcijama) i opisane poslove na njima, potpuno vezan za sertifikate koji se odnose na znanja (bazična, kod CCSA odnosno napredna CCSM) u polju implementacije sigurnosti mreže. Izdavalac sertifikata je upravo i *proizvođač mrežnih sigurnosnih uređaja Check Point...* da se na nizu mesta u tehn.specifikaciji opisuju poslovi iz polja mreže, te mrežne sigurnosti, što ukazuje na jasnu, logičku i direktnu vezu zahtjevanih sertifikata sa predmetom nabavke: strana 55, pasus 1-održavanje mrežnog softvera; strana 63, pasus 1-sigurnost mrežnog hardvera, strana 64, pasus 3 i 4 -održavanje mrežnog hardvera i softvera sa detaljnijim opisom itd."...ovaj organ utvrđuje da je nesporno među stranama da su predmetni certifikati navedeni kao certifikati za uređaje proizvođača CheckPoint (CCSA Check Point Certified Security Administrator i CCSM Check Point Certified Security Master).Navedeno, ne samo da je provjerljivo sadržajem dokumenata postupka, već navedeno ne spori i ugovorni organ, s obzirom da u izjašnjenju navodi da se radi o certifikatima koja se odnose na znanja „(bazična, kod CCSA odnosno napredna CCSM) u polju implementacije sigurnosti mreže“i dalje potvrđuje da je „... Izdavalac sertifikata upravo i proizvođač mrežnih sigurnosnih uređaja Check Point-“... Međutim, sporno je pitanje da li je u Tehničkoj specifikaciji označena poveznica sa uređajima proizvođača CheckPoint, a što se sadržajem dokumenata postupka navedeno ne može nedvojbeno potvrditi.

Prema tome, iako se ugovorni organ poziva da „... se na nizu mesta u tehn.specifikaciji opisuju poslovi iz polja mreže, te mrežne sigurnosti, što ukazuje na jasnu, logičku i direktnu vezu zahtjevanih sertifikata sa predmetom nabavke: strana 55, pasus 1-održavanje mrežnog softvera; strana 63, pasus 1-sigurnost mrežnog hardvera, strana 64, pasus 3 i 4 -održavanje mrežnog hardvera i softvera sa detaljnijim opisom itd.“...to se pri tome , provjerom naznačenih stranica niti na jednom mjestu ne konkretizuje da se radi o „Check Point and Management Software „pa da bi se nesumnjivo mogao izvesti zaključak o povezanosti zahtjevanih sertifikata i sadržaja predmeta nabavke , a niti je pri tome ugovorni organ dokazao suprotno,da pri tome ne mogu doći u obzir bilo koji drugi certifikati koji bi na jednakovrijedan način omogućili sigurnost mrežnog softvera i hardvera.

Ugovorni organ pri tome propušta zasnovati okolnosti u suprotno, to se shodno stanju stvari i utvrđenim činjenicama u postupku , navod žalitelja istaknut u smislu da se „... u Tehničkoj specifikaciji nigdje ne navodi da je predmet ove nabavke održavanje bilo kakvih uređaja proizvođača CheckPoint „...ocjenjuje osnovanim.

Nadalje, na navod žalitelja koji ističe da nije jasno na osnovu čega je Ugovorni organ zaključio da treba baš minimalno pet godina iskustva da bi neko bio adekvatan penetracioni tester i baš pet identifikovanih propusta? Po kom međunarodnom, državnom ili bilo kakvom standardu se dokazuje da je neko sa minimalno pet objavljenih propusta stručan?Da li ti već objavljeni propusti trebaju da budu objavljeni na novim sistemima ili tehnologijama ili mogu da budu i na zastarjelim sistemima, odnosno sistemima koji su “end of support“ koje Ugovorni organ više ne koristi?Dalje, na osnovu čega Ugovorni organ zahtijeva samo sertifikate CompTIA Pentest+ i Certified Expert Penetration Tester (CEPT), kada se na mnogim relevantnim portalima iz oblasti IT sigurnosti navode i drugi slični certifikati koji imaju veći ili isti značaj kao pomenuta dva sertifikata, koji pri tome nisu slični niti imaju istu težinu?

Da proizvođač ispita i sertifikacije preporučuje 3-4 godine relevantnog praktičnog iskustva, što se svakako kosi sa navedenih 5 godina koji zahtijeva Ugovorni organ. ...Ovaj sertifikat je validan 3 godine i za proces obnavljanja sertifikata je potrebno da nosilac sertifikata sakuplja bodove na različite načine, i ne ograničava se isključivo na objavu određenog broja propusta koji se traže ovom Tenderskom dokumentacijom.

Ako pogledamo uslove koje je za ovog stručnjaka tražio ugovorni organ (pet objavljenih propusta u poznatim bazama..), automatski možemo zaključiti da se diskredituju sertifikovani penetracioni tester koji redovno u sklopu svojih poslova obavljaju aktivnost, iz oblasti penetracionog testiranja, ali to dokazuju na druge načine, koje je Ugovorni organ zanemario. Ugovorni organ ograničava konkurentnost ponuđača, čime krši član 3). stav 1) Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine postavljajući uslov da je Stručni konsultant za informacionu bezbjednost objavio pet ili više identifikovanih bezbjednosnih propusta u poznatim elektronskim svjetskim bazama bezbjednosnih propusta kada se kao preduslov ni za samu sertifikaciju srednjeg ni ekspertskeg nivoa ne zahtijeva identifikacija bezbjednosnih propusta i njihovo objavljivanje u poznatim elektronskim svjetskim bazama bezbjednosnih propusta.

Favorizovanjem samo ova dva sertifikata direktno se isključuju mogućnost angažmana osoblja sa sličnim i relevantnijim sertifikatima kao što su GIAC, OSCP, ECSA, CEH ili LPT. Evidentno je da je uslove za ovog stručnjaka ugovorni organ stavio bez ikakvog poznavanja poslova i kvalifikacija neophodnih za zadatke koji su opisani u Tehničkoj specifikaciji, već samo kako bi ograničio konkurenciju i favorizovao jednog ponuđača koji ima na raspolaganju stručnjaka sa baš navedenim sertifikatima i sa, ništa manje, nego pet objavljenih sigurnosnih propusta. Na koji je način ugovorni organ predvidio dokazivanje objavljenih propusta, ako u zahtjevanim dokazima za osoblje u Tenderskoj dokumentaciji nigdje nije navedeno kako se dokazuje da je stručnjak za penetraciono testiranje identifikovao i objavio identifikovane bezbjednosne propuste na elektronskim svjetskim bazama bezbjednosnih propusta? Očigledno je da se u ovom slučaju ne traži nikakav dokaz, a postavljen je uslov.

Takođe, žalilac ovim putem ukazuje da jedna od navedenih baza (<http://nvd.nist.org/>) za objavu propusta nije dostupna, niti joj se može pristupiti. I u ovom slučaju ne postoji uskladenost zahtijevanih uslova i dokaza kojima se ti uslovi potvrđuju. Posebno je to bitno, ako uzmemo u obzir da je na stranicama, odnosno u bazama na kojima se objavljuju propusti, čest slučaj da stručnjaci pronađene propuste objavljuju pod pseudonimom ili anonimno. ..Ovakav zahtjev u Tenderskoj dokumentaciji jasno upućuje da se favorizuje samo jedan ponuđač koji jedini ima na raspolaganju ovakvog eksperta koji nije nužno neophodan za izvršenje predmetne javne nabavke. Propisivanjem navedenih kvalifikacionih uslova u pogledu tehničke i profesionalne sposobnosti Ugovorni organ krši član 44. stav 3. Zakona o javnim nabavkama "...ovaj organ uvidom u spis utvrđuje:

U Izjašnjenju na žalbu ugovorni organ, između ostalog navodi

„...Prilikom određivanja relevantnog iskustva ugovorni organ se rukovodio domaćim materijalnim propisima koji regulišu uslove za sticanje raznih vrsta licenci, koje su analogne sertifikatima jer predstavljaju ovlašćenje za obavljanje određene djelatnosti...

...Analogno ovoj situaciji, Zakonom o uređenju prostora i građenju i Pravilnikom o uslovima za izadavanje i oduzimanje licenci, koji je donesen na osnovu ovog Zakona, propisan je i uslov da fizičko lice mora imati najmanje 5 učešća u izradi tehničke dokumentacije da bi stekao licencu, što je analogno uslovu za penetracijskog testera da mora imati najmanje 5 objavljenih bezbjednosnih propusta. UO je inače vodio računa o konkurentnosti, te nije kriterijum podigao, jer na svjetskim listama postoje osobe koje imaju preko 10 identifikovanih slabosti/propusta bezbjednosnih. Dodatno, UO pojašnjava da je za navedene vještine i inače potrebno bar pet godina iskustva (dakle, može i mnogo više) kako bi se stekle, odnosno identifikovale slabosti/propusti i položio sertifikacioni ispit neki od sertifikata koji su zahtijevani odnosno ekvivalentni.

Iz naprijed navedenih razloga, sam sertifikat ne dokazuje iskustvo u oblasti penetracijskog testiranja, tako da se žalilac ne može pozivati samo na stečene sertifikate penetracijskog testera. Kada je u pitanju zahtjev za sertifikatom ComTIA Pentest+, ugovorni organ je omogućio dostavljanje ekvivalentnih sertifikata, čime takođe nije ograničena konkurencija. Pored navedene riječi „ili ekvivalent“, ugovorni organ je kao primjer naveo jedan od mogućih ekvivalentnih sertifikata, a to je sertifikat CEPT. ..

Da se kompetencije stručnjaka iz oblasti penetracijskog testiranja dokazuju sertifikatom ComTIA Pen Test+, navodimo zvaničnu web stranicu:

(<https://certification.comptia.org/it-career-news/post/view/2018/08/08/how-does-comptia-pentest-compared-to-ceh>)

...U Tehničkom zadatku, strana 64/65, pisano je penetracijsko testiranje koje treba izvršiti kao deo predmetne usluge, te je dakle jasna i direktna veza između zahtjevanog sertifikata i kompetencija (sprovedenih penetracijskih testiranja koja su dovela do identifikovanih slabosti i bezbjedonosnih propusta, a koji su dokaz vještina i znanja tog stručnjaka, kako je opisano u zahtjevima za profesionalne sposobnosti) i predmeta nabavke, shodno ZJN. ...

Dalje, UO pojašnjava da se slabosti/propusti koje lice navede u biografiji (a koje se nalaze u bilo kojoj od baza podataka specijalizovanih za te svrhe, koje je referencirao UO, a nije ograničio na neku određenu) uvažavaju naravno ukoliko nisu anonimni, a kao drugo je lice krivično i materijalno odgovorno za navedeno, te je apsolutno UO zaštićen da će dobiti istinite navode i stručno lice“...

Tačkom 7.4.1 b) Tenderskog dokumenta propisano je sljedeće:

„Što se tiče tehničke i profesionalne sposobnosti, ponuđači trebaju ispuniti sljedeće minimalne uslove:

Kako je predmet nabavke održavanje infrastrukture Jedinstvenog informacionog sistema za registraciju poslovnih subjekata u Republici Srpskoj koje podrazumjeva održavanje sistemskog softvera i mrežnog softvera, kao i sve proaktivne i reaktivne akcije na sistemu aplikativnog softvera neophodno je da ponuđač zapošljava ili ima na raspolaganju sledeće sertifikovano i stručno osoblje:

Osoba za penetraciono testiranje - minimalno 1 izvršilac:

Osoba koja posjeduje znanja iz identifikovanja bezbjednosnih propusta i slabosti softvera. Angažovana osoba mora da ima pet ili više objavljenih identifikovanih bezbjednosnih propusta/slabosti u poznatim elektronskim svjetskim bazama bezbjednosnih propusta (neka od baza: (mitre.org) (nvd.nist.org) (cvedetail.com) (vuldb.com) (exploit-db.com) po sistemu mjerenja bezbjednosnih propusta/slabosti pod imenom CVE (Common Vulnerabilities Scoring System)), a gde je scoring jednak ili veći od 4 a koji ukazuje na visoku kompetenciju stručnjaka za penetracijsko testiranje, koji je identifikovao kompleksne i značajne bezbjednosne propuste softvera u svijetu te time može da za potrebe naručioca kvalitetno izvrši testiranje bezbjednosti sistema naručioca Uslovi koje mora ispunjavati lice:

-najmanje 5 godina iskustva na penetracionom testiranju softvera,

-sertifikat CompTIA Pentest+ ili ekvivalent (Certified Expert Penetration Tester (CEPT))

U odnosu na isticanje žalitelja koji sumnja u potrebu i smisao postavljanja „najmanje 5 godina iskustva na penetracionom testiranju „ugovorni organ se prilikom iznošenja argumentacije i zasnivanja okolnosti u smislu postavljanja navedenog minimuma iskustva, poziva na analogiju da se „...prilikom određivanja relevantnog iskustva ugovorni organ rukovodio domaćim materijalnim propisima koji regulišu uslove za sticanje raznih vrsta licenci, koje su analogne sertifikatima jer predstavljaju ovlašćenje za obavljanje određene djelatnosti“...što nije uvjerljiv odgovor i istim ugovorni organ ne može pouzdano zasnovati okolnosti konkretnog slučaja s obzirom na posebnosti pravne prirode svakog slučaja i svake pravne oblasti koja je na

ponaosob, na specifičan način određena. Pravila postupka su jasna i istih se treba pridržavati prilikom provedbe postupka.

Iako se ugovorni organ pri tome poziva da ima širinu i fleksibilnost u smislu postavljanja iskustva za osoblje, ne treba zaboraviti da su odredbe Zakona jasne i upućuju na obavezu da ugovorni organ za svaki uslov ima obavezu da vodi računa o njegovoj usklađenosti sa predmetom nabavke u odnosu na koji se sadržajno veže, a da se pri tome daljnje uobzire i ispoštuju i načela postupka.

Nadalje, u odnosu na postavljeni zahtjev za osobu za penetraciono testiranje da „... mora da ima pet ili više objavljenih identifikovanih bezbjedonosnih propusta/slabosti u poznatim elektronskim svjetskim bazama“... analizom postavljenog sadržaja, shodno istaknutom primjećivanju žalitelja, evidentno je da ugovorni organ nije istodobno naveo na koji način se dokazuju objavljeni identifikovani bezbjedonosni propusti/slabosti, a što nije usklađeno sa pravilima postupka. Shodno čl. 53 Zakona, jasno je propisano da se sadržajem informacija postupka, ponuđačima treba omogućiti nesmetana priprema ponuda, kao osnov dobre pripreme i provedbe postupka.

U grupu navedenih propusta pripreme postupka, svakako se može uključiti i isticanje žalitelja da „... jedna od navedenih baza (<http://nvd.nist.org/>) za objavu propusta nije dostupna, niti joj se može pristupiti... a da je na stranicama, odnosno u bazama na kojima se objavljuju propusti, čest slučaj da stručnjaci pronađene propuste objavljuju pod pseudonimom ili anonimno“... što je očito, daljnji propust pripreme postupka, a na što je ugovorni organ morao paziti, te u odnosu na sadržaj koji usvaja i određuje, prethodno izvršiti određene provjere sve kako bi se izbjegle nejasnoće, konfuznost ili protivrječnost, a što je osnov upravljanja postupkom.

Što se tiče isticanja žalitelja da se... na mnogim relevantnim portalima iz oblasti IT sigurnosti navode i drugi slični sertifikati koji imaju veći ili isti značaj kao pomenuta dva sertifikata, koji pri tome nisu slični niti imaju istu težinu“... ugovorni organ ne daje konkretan odgovor, već nepotpuno odgovara da je omogućio nuđenje ekvivalenta, a što nije prihvatljivo, s obzirom da je u odnosu na istaknutu sumnju žalitelja trebalo odgovoriti na sadržajno adekvatan način, kako bi bilo uvjerljivo na bazi kojih odlučnih okolnosti je ugovorni organ odlučio da to bude upravo navedeni prijedlog prioriteto zatraženog ComTIA Pen Test+, ili CEPT.

S tim u svezi, daljnje se ocjenjuje da što se tiče isticanja ugovornog organa u smislu da „... kada je u pitanju zahtjev za sertifikatom ComTIA Pen Test+, ugovorni organ je omogućio dostavljanje ekvivalentnih sertifikata, čime takođe nije ograničena konkurencija. Pored navedene riječi „ili ekvivalent“, ugovorni organ je kao primjer naveo jedan od mogućih ekvivalentnih sertifikata, a to je sertifikat CEPT. Navođenjem jednog od mogućih ekvivalentnih sertifikata ugovorni organ nije ograničio ponuđačima da dostave druge ekvivalentne sertifikate, nego je samo imao namjeru da primjerom dokaže da ekvivalentni sertifikati postoje. „... navedeni sadržaj, ne odgovara upotpunosti konkretnim okolnostima slučaja, s obzirom da je analizom postavljenog sadržaja s tim u svezi, evidentno da je izričito postavljeni sertifikat ComTIA Pen Test+, sa mogućnošću dostavljanja ekvivalenta koji je takođe *izričito naveden u zagradi*, pa se u navedenom smislu, post festum tumačenje ugovornog organa da je naveo jedan od mogućih sertifikata, ne može upotpunosti prihvatiti. Možda je ugovorni organ imao namjeru da postavi izneseni ekvivalent *kao jedan od primjera/mogućnosti*, ali to izričito nije navedeno, jer na način kako je postavljen sadržaj, isti konkretno upućuje na sertifikat CompTIA+ i CEPT/koji je *jedino naveden u zagradi*/ kako to žalitelj pravilno navodi. Takav pristup pripremi predmetnog sadržaja nesumnjivo može dovesti do nejasne i zbunjujuće primjene, pa je stoga kao takav neprimjeren i neodrživ.

U konačnici treba naglasiti da isticanje od strane ugovornog organa u smislu pozivanja da se kompetencije stručnjaka iz oblasti penetracijskog testiranja dokazuju sertifikatom ComTIA Pen Test+, ne predstavlja direktan sadržajno fokusiran odgovor na pitanje koje su osnovne značajke bile odlučne na prioriteto opredjeljenje odabira upravo navedene „kombinacije“ sertifikata u odnosu na sve druge sertifikate iz oblasti IT sigurnosti; koje su konkretne odlike, specifičnosti koje ih izdvajaju/ pa čak i pri pozivanju ugovornog organa na predmetnu web stranicu, na istoj

se ne pominje certifikat CEPT, već CEH /Certified Ethical Hacker (CEH) certification, na koji se, između ostalog poziva i žalitelj kroz žalbeni navod -“... Favorizovanjem samo ova dva sertifikata direktno se isključuju mogućnost angažmana osoblja sa sličnim i relevantnijim sertifikatima kao što su GIAC, OSCP, ECSA, CEH ili LPT“.../

Sve iznesene dvojbe, neriješena pitanja, nepoentirani odgovori i nezasnovane okolnosti uticale su na ne/održivost postavljenih zahtjeva, na odvijanje radnji postupka ali i na krajnji ishod postupka, ali i na konačan uticaj istih na procjenu ugroženosti načela postupka.

Nadalje, na navod žalitelja koji ističe „...Ugovorni organ kao minimalne uslove u navedenoj Tenderskoj dokumentaciji, pored traženih 6 (šest) sertifikovanih sistema upravljanja, dodatno za ISO 9001, ISO 27001, ISO 20000, ISO 22301 i ISO 45001 traži, da ponuđači standardima budu sertifikovani za tačno određeno područje primjene odnosno scope. Za sve sertifikovane sisteme upravljanja odnosno standarde navedene u Tenderskoj dokumentaciji izričito se zahtjeva da će se sertifikati koji nemaju navedenu oblast sertifikacije smatrati neadekvatnim, odnosno, smatraće se da za navedene oblasti sertifikacije nemaju traženi ISO sertifikat o standardizaciji prema zahtjevima ISO standarda za tu oblast... Molimo Vas da nam dokažete da na tržištu BiH postoji dovoljan broj firmi koje imaju tražene sertifikate sa istim oblastima sertifikacije. Kao dokaz dostavljamo link na zvaničnu ISO stranicu u kojoj se objašnjava šta treba da pokriva oblast sertifikacije:
<https://committee.iso.org/files/live/sites/tc176sc2/files/documents/ISO%209001%20AuditinE%20Practices%20Group%20docs/General/APG-Scope2015.pdf>

Iz navedenog linka se tačno vidi da oblast sertifikacije (scope) treba jasno da definiše:“- obim sistema upravljanja kvalitetom, vrste proizvoda i usluga, srodne lokacije, odjeli, odjeljenja itd.- glavne operativne procese organizacije za svoje proizvode i usluge, kao što su dizajn, proizvodnju, pakovanje, isporuku itd., za proizvodne linije koje su pokrivene. Od suštinske je važnosti da organizacija pripremi obim sertifikacije prije podnošenja zahtjeva za sertifikat.“ Nadamo se da je Ugovornom organu jasno da je propisivanjem ovakve oblasti sertifikacije (scope-a) tačno precizirao ponuđača koji je sertifikovao određene poslovne procese i kojeg preferira ovakvom Tenderskom dokumentacijom“ Indirektna diskriminacija postoji kada se postavljaju neki uslovi koji direktno ne isključuju bilo koga, ali ti uslovi u konačnici dovode do istog rezultata kao i direktna diskriminacija... Propisivanjem oblasti sertifikacije (domen sertifikacije, scope), Ugovorni organ ograničava konkurenciju u predmetnoj nabavci, favorizuje određene ponuđače i krši princip jednakog tretmana (nediskriminacije)..... ovaj organ uvidom u spis utvrđuje:

U Izjašnjenju na žalbu ugovorni organ, između ostalog navodi

„Ovakav zahtjev je ne samo opravdan, nego i minimalan, imajući u vidu zadatak budućeg vršioca usluga koji je definisan tehničkim specifikacijama. Naime, zahtjev koji se postavlja za oblast sertifikacije je u direktnoj vezi sa predmetom nabavke koji podrazumijeva održavanje jednog kompleksnog i složenog informacionog sistema, čiji bi i kraći prekid rada imao nesagledive posljedice na funkcionisanje predmetnog informacionog sistema. Predmet održavanja su upravo informacione tehnologije, a održavanje obuhvata četiri kategorije održavanja: preventivno, korektivno, adaptivno i perfektivno održavanje. U konkretnom slučaju se radi o standardnom održavanju. Pored standardnog održavanja, zadatak budućeg vršioca usluga je i održavanje baze podataka, ali i dodatne usluge koje uključuju dodavanje novih funkcionalnosti po potrebi. Dakle, zahtjev da ponuđač ispunjava standard koji se odnosi na segment informacionih tehnologija je opravdan samom činjenicom da je predmet ovog postupka nabavke upravo održavanje informacionih tehnologija. Ako bi ugovorni organ zahtijevao ispunjavanje ISO standarda bez navođenja oblasti sertifikacije, ne bi mogao utvrditi tehničku i profesionalnu sposobnost ponuđača da realizuje predmetni ugovor, te bi u tom slučaju dostavljanje ISO sertifikata bila samo formalnost. Naime, u tom slučaju bi upravo bilo

omogućeno i ponuđačima koji nemaju dovoljno iskustvo u oblasti informacionih tehnologija da učestvuju u postupku, što nije svrha i cilj Zakona o javnim nabavkama.

Sve naprijed navedeno dokazuje da je ugovorni organ zahtijevao oblast sertifikacije koja je u direktnoj vezi sa predmetom nabavke i srazmjerna sa njim....

...Suština ovog žalbenog navoda je u tome, što čini ovaj žalbeni navod neosnovan, da se svaki privredni subjekt može sertifikovati od strane ISO organizacije za pojedine oblasti sertifikacije ako ispunjava uslove za to. To se čini podnošenjem određenog zahtjeva ISO organizaciji, za koju oblast se želi sertifikovati, s tim da obim sertifikacije mora pripremiti prije podnošenja zahtjeva za sertifikat.

ISO standardi se izdavaju za različite oblasti poslovanja kao npr. izvođenje radova, proizvodnja hrane, tekstilna industrija i sl. Ako se ne bi tražio domen sertifikacije, odnosno oblast za koju se vrši sertifikacija, onda bi ugovorni organ morao prihvatiti svaki ISO sertifikat, iz bilo koje oblasti jer oblast sertifikacije nije navedena, što žalilac i traži“...

Uslovima postupka, tč. 7.4) Tenderskog dokumenta, zatraženo je :

„Ugovorni organ je u predmetnoj nabavci tražio nacionalne standarde, ali kako nacionalni standardi trenutno ne regulišu ovu oblast, Ugovorni organ je prihvatio preporuke za korištenje adekvatnih međunarodnih standarda iz ove oblasti, te se odlučio za međunarodne standarde, i prihvaćće ekvivalent za svaki od traženih standarda. Od ponuđača se traži da ima implementirane sljedeće sertifikovane sisteme upravljanja odnosno standarde (ISO 9001, ISO 27001, ISO 22301, ISO 20000, ISO 45001 i ISO 0 18295) ili ekvivalentne sertifikate,

- d) Da ponuđač posjeduje međunarodno priznati sertifikat ISO 9001
- đ) Da ponuđač posjeduje međunarodno priznati sertifikat ISO 27001
- e) Da ponuđač posjeduje međunarodno priznati sertifikat ISO 20000
- ž) Da ponuđač posjeduje međunarodno priznati sertifikat ISO 22301
- z) Da ponuđač posjeduje međunarodno priznati sertifikat ISO 45001
- i) Da ponuđač posjeduje međunarodno priznati sertifikat ISO 150 18295 Customer Contact - evropski standard

7.4.2. Ocjena tehničke i profesionalne sposobnosti ponuđača će se izvršiti na osnovu jednog ili više dokaza kojima se dokazuje ispunjavanje postavljenih uslova iztačke 7.4.1 TD:

- d) dostaviti ISO sertifikat 9001 kopija.
- đ) dostaviti ISO sertifikat 27001 kopija.
- e) dostaviti ISO/IEC sertifikat 20000 kopija.
- ž) dostaviti ISO sertifikat 22301 kopija.
- z) dostaviti ISO sertifikat 45001 kopija.
- i) dostaviti ISO sertifikat 18295 kopija.

Svaki od prednje navedenih certifikata sadržava sljedeći zahtjev:

„...Navedeni standard je namjenjen za primjenu u svim IKT kompanijama, ali kako je prema ISO standardima moguće sertifikovati se za dio poslovnih procesa i aktivnosti te je jednim standardom moguća sertifikacija samo za jedno poslovno središte važno je obratiti pažnju na oblast primjene za koju je kompanija konkretnim sertifikatom sertifikovana. Oblast sertifikacije (domen sertifikacije, „scope“) koji na adekvatan način pokriva IKT tehnologije je sljedeći: Informacione tehnologije, edukacije i konsalting, razvoj i projektovanje softvera (programiranje), mrežni i bezbjednosni sistemi, upravljanje podacima i zaštita podataka.

Sertifikati koji nemaju navedeni „scope“ smatraće se neadekvatnim, odnosno, smatraće se da za navedene oblasti sertifikacije nemaju traženi ISO sertifikat o standardizaciji prema zahtjevima ISO standarda za tu oblast.“

Prednje navedeno izjašnjenje od strane ugovornog organa osim što upućuje na to da ugovorni organ opisuje i određuje značenje i svrhu svakog od navedenih certifikata ponaosob; te pri tome generalno upućuje na kompleksan i složen informacijski sistem, ne uključuje raspravljanje u smislu osnovnog pitanja bitnog za održivost postavljenog sadržaja, a to je da li i usljed kojih nepobitnih okolnosti pored traženih 6 (šest) certificiranih sistema upravljanja za ISO 9001, ISO 27001, ISO 20000, ISO 22301 i ISO 45001 potrebno da ponuđači standardima budu certificirani za tačno određeno područje primjene odnosno scope (Oblast certifikacije (domen certifikacije, „scope“) koji na adekvatan način pokriva IKT tehnologije-Informacione tehnologije, edukacije i konsalting, razvoj i projektovanje softvera (programiranje), mrežni i bezbjednosni sistemi, upravljanje podacima i zaštita podataka) kako je to navedeno u nastavku sadržaja svakog certifikata ponaosob.

Ugovorni organ pri tome na pogrešan način ističe smisao žalbenih navoda s obzirom da ističe da „...Ako se ne bi tražio domen certifikacije, odnosno oblast za koju se vrši certifikacija, onda bi ugovorni organ morao prihvatiti svaki ISO sertifikat, iz bilo koje oblasti jer oblast certifikacije nije navedena, što žalilac i traži“....Navedeno nije suština žalbenog navoda. Naprotiv, žalilac upućuje da bi se privredni subjekti mogao certificirati za pojedine oblasti certifikacije, ali je pri tome, suštinsko pitanje, po žalitelju, šta treba da pokriva oblast certifikacije ;da li postoji dovoljan broj firmi koje imaju tražene sertifikate sa istim oblastima certifikacije , a sve iz razloga što postoji vjerovatnost, da se određenjem za određenu oblast /segment/certifikacije može u određenom smislu ograničiti pristup postupku. Dakle, ostaje neriješenim suštinsko pitanje, a to je , usljed kojih se tačno okolnosti ugovorni organ odlučio upravo na navedene oblasti/domene/certifikacije , kako je to eksplicite navedeno /“... Oblast certifikacije (domen certifikacije, „scope“) koji na adekvatan način pokriva IKT tehnologije-Informacione tehnologije, edukacije i konsalting, razvoj i projektovanje softvera (programiranje), mrežni i bezbjednosni sistemi, upravljanje podacima i zaštita podataka“.../ Na navedena pitanja ugovorni organ ne daje konkretan i kategorički odgovor, koji je trebao sadržajno upućivati na konkretizaciju osnovnih razloga koji upućuju na ispravnost opredjeljenja i procjene ugovornog organa za zahtijevanje upravo zatraženog opsega /segmenta/certifikacije za navedene certificirane sisteme upravljanja /i sadržajno i brojem/ izuzev što se ugovorni organ na svaki sertifikat poziva , pri tome opisujući sadržaj istog, a što nije suštinsko pitanje , uz koje, ugovorni organ istodobno koristi generalne fraze da se radi o kompleksnom i složenom sistemu. Pri tome izostaje konkretizacija navedenog pojma ,bližeg poentiranja, povezivanja svih navedenih domena /oblasti certifikacije koje je eksplicite zatražio ,sa predmetom nabavke i to korelativno u srazmjeri i sadržajno, pogotovo uzevši da je svaki poslovni sistem specifičan za što je valjalo posvetiti značajnu pažnju.

Bez konkretizacije i jasnog upućivanja u čemu se sastoji specifičnost predmeta nadmetanja, te po kojim konkretnim interakcijama i srazmjernostima se dovode u svezu zatražene domeni/oblasti certifikacije sa složenošću i specifičnostima predmeta nadmetanja; uz daljnji poentirani i interakcijski osvrt potrebnog broja oblasti certifikacije i sl. ne može se nesporno zasnovati održivost postavljenog zahtjeva, a što je trebalo prethodno uključiti u sadržaj analize potreba ugovornog organa , što prethodi pripremi predmetnog postupka.

Uz navedeno, ostaje i drugo pitanje-pitanje konkurentnosti ,s obzirom da je predmetno pitanje usko povezano sa pitanjem održivosti i nesmetane konkurentnosti postupka, pogotovo što je postavka predmetnih zahtjeva postavljena na neuobičajen i zahtjevan način, pri tome, bez ikakvog bližeg i uvjerljivijeg obrazloženja s tim u svezi. Od izuzetne je važnosti zasnivanje okolnosti postojanja dovoljnog broja ponuđača koji su aktivni na tržištu predmeta nadmetanja i koji navedeno mogu nesmetano i upotpunosti ispuniti.

Pretpostavka za navedeno je detaljno i stručno analiziranje tržišta nabavke, što uključuje podrobnije prikupljanje i analiziranje podataka , te jasne iskustvene pokazatelje i/ili pokazatelje

pribavljene na bilo koji drugi, raspoloživ način, a koji pri tome nesmetano upućuju i otklanjaju svaku sumnju s tim u svezi.

Što se tiče pokušaja ugovornog organa u smislu zasnivanja okolnosti u postojanje konkurentnosti postupka, treba naglasiti da se navođenje neodređenih formulacija tipa „neki od sertifikata i licenci“...ne upućuje na pravilan, adekvatan i pouzdan način da je nesporno i zadovoljena konkurentnost i nesmetan pristup postupku. Istraživanje tržišta je nesumnjivo korisna i neprocjenjiva predradnja postupka javne nabave, s obzirom da utiče u značajnoj mjeri da se postupak kvalitetno pripremi i olakšano provede, ali se pri tome predmetna predradnja mora obaviti kvalitetno i sistematično, ne samo u smislu prikupljanja informacija, već i njihove obrade i analize te konkretizovanja i jasnoće rezultata s tim u svezi.

Sve prednje iznesene okolnosti upućuju da je shodno prednje navedenim okolnostima, zaključivo da je po predmetnom spornom pitanju, uskraćen sadržajno adekvatan i poentiran odgovor od strane ugovornog organa; izostaje poentirani osvrt u smislu kategoričkog dovođenja u među/svezu postavljenih složenih zahtjeva, nedostaje konkretizacija uticaja navedenog sadržaja na načela postupka, a što sve u konačnici upućuje na neuvjerljiv pristup i nepouzdan osnov za nesmetanu održivost navedenog osporenog sadržaja.

Nadalje, na navod žalitelja koji ističe da vezano za tč. 7.4.1. Tenderske pod tačkom i) navedeno je da ponuđač posjeduje međunarodno priznati sertifikat ISO 18295 Customer Contact Centres Management System - evropski standard koji se bavi zahtjevima prema „service provider“-u u smislu zahtjeva za korisnički kontakt centar. Zahtjevanje ovog ISO sertifikata je potpuno suvišno, jer se u isto vrijeme u Tenderskoj dokumentaciji na strani 15 pod tačkom v) traži citiramo: „da ponuđač mora da posjeduje „Service Desk“ za prijavu i evidenciju nepravilnosti u radu softvera. Ovaj servis treba da bude dostupan 24 sata, 7 dana u nedelji, i to putem telefona, e-mail-a i SMS poruka.“ Service Desk je ujedno i korisnički kontakt centar što bi ugovornom organu trebalo biti mnogo bitnije nego da potencijalni ponuđač ima uveden ovaj standard, odnosno ISO sertifikat. Ovim se opet na najgrublji način krše osnovni principi javnih nabavki navedeni u članu 3. Zakona o javnim nabavkama. Prije svega vrše se diskriminacija i krši se pravična i otvorena konkurencija. Takođe, ovaj uslov u Tenderskoj dokumentaciji nije u srazmjeri sa predmetom javne nabavke. Na navedeni način postavljajući ovakve uslove u Tenderskoj dokumentaciji, ugovorni organ krši odredbe člana 44. stav 3. Zakona o javnim nabavkama“...ovaj organ uvidom u spis utvrđuje:

U Izjašnjenju na žalbu ugovorni organ navodi:

„Žalilac sam daje odgovor na svoj žalbeni navod jer navodi da je ugovorni organ zahtijevao posjedovanje Service deska koji je, kako sam navodi, upravo korisnički kontakt centar. Standard ISO 18295 je međunarodni standard koji se upravo odnosi na kvalitetno upravljanje kontakt centrom (Service deskom), a ima za cilj, između ostalog, stvaranje preduslova za visoko kvalitetan, troškovno efektivan i efikasan rad orijentisan na ispunjavanje očekivanja klijenta/korisnika. Dakle, radi se o standardu koji je u direktnoj vezi sa predmetom nabavke. Dakle, samo posjedovanje Service deska, samo po sebi ne garantuje kvalitetan operativni rad na otklanjanju prijavljenih nepravilnosti u radu softvera, što je najbitnija karika u procesu održavanja. Ispunjavanje uslova propisanih standardom ISO 18295 garantuje visoko kvalitetan, troškovno efektivan i efikasan rad orijentisan na ispunjavanje očekivanja klijenta/korisnika, što se postiže traženom sertifikacijom.

Sama činjenica da neko organizuje kancelariju u kojoj će boraviti neke osobe koje će se javljati na telefon i primati prijave o neispravnostima na veoma složenom i skupom sistemu ugovornom organu ništa ne znači, ako te osobe nisu stručno i tehnički osposobljene da odgovore svim zahtjevima koji se pred njih postave u toku održavanja.

Obrazloženje potrebe za predmetnim standardom je definisano i tenderskom dokumentacijom. Takođe, u tehničkoj specifikaciji opisana je potreba za kontakt centrom, strana 75 i 73, te je pojašnjena složenost uloge i posla kontakt centra i značaj tog dijela predmetne nabavke, te je jasna i direktna veza tehničkog zadatka i zahtjevanog sertifikata“..

U odnosu na prednje izneseno stanje stvari, treba naglasiti da je Ugovorni organ ponovno sklon opisivanju šta predmetni standard podrazumijeva, ali pri tome, istodobno, ne daje odgovor na osnovno pitanje koje je postavljeno žalbenim navodom, a odnosi se na pitanje potrebe postavljanja predmetnog standarda, odnosno usljed kojih okolnosti, konkretnih iskustvenih pokazatelja, te upućujućih pravila odnosno struke, ugovorni organ ima uvjerenje da u konkretnom slučaju, obavljanje poslova i zadataka putem kontakt centra ne može biti nesmetano obavljeno bez predmetnog standarda. Treba pri tome naglasiti da nije suštinsko pitanje, da li je predmetni kontakt centar i postavljeni standard ISO 18295 u skladu sa predmetom nadmetanja, već da li je neophodno otežavati i usložnjavati pripremu i provođenje radnji postupka, ako se navedeni operativni rad može obaviti nesmetano bez navedene certifikacije, pogotovo ukoliko na to upućuju dosadašnje okolnosti s tim u svezi. Suštinsko je i pitanje usljed kojih konkretnih iskustvenih pokazatelja, ugovorni organ je bio nezadovoljan sa postojećim korisničkim kontakt centrom, koji u sličnim sistemima ili u sistemima okruženja sa kojim je ugovorni organ upoznat ili mogao biti upoznat, je imao određene propuste, nedostatke pa je isti valjalo operacionalizirati.

Iako ugovorni organ naglašava da je u tehničkoj specifikaciji opisana ...potreba za kontakt centrom, strana 75 i 73, te da je pojašnjena složenost uloge i posla kontakt centra i značaj tog dijela predmetne nabavke, te da je jasna i direktna veza tehničkog zadatka i zahtjevanog sertifikata“.. na predmetnim stranicama je navedeno na koji se način vrši prijava problema; kako se rangiraju prijavljeni problemi; skala ozbiljnosti; način rješavanja problema -proces na četiri nivoa zasnovan na prioritetu problema; kako riješiti probleme za koje je neophodna sistemaska podrška ...a što ne upućuje na neposrednu poveznicu tehničkog zadatka i zahtjevanog sertifikata, a što je suštinsko pitanje u konkretnom slučaju.

Sve prednje iznesene okolnosti slučaja, ne upućuju na odlučan način da je ugovorni organ uspio sistematično zasnovati argumentaciju u suprotno, u odnosu na predmetno sporno pitanje.

Nadalje, na navod žalitelja koji ističe da se „...de facto predviđa i nabavka ROBA, odnosno diskova, ladice za diskove i nabavku navedene licence u okviru održavanja storidž uređaja i održavanja bekapa virtualizacije, dok je kao predmet nabavke u Tenderskoj dokumentaciji na svim za to predviđenim mjestima navedena samo nabavka USLUGA!?! Takođe, Ugovorni organ ni u Obrascu za cijenu ponude nigdje nije naveo stavku nabavke ROBE, odnosno traženih diskova, ladice za diskove i navedene licence u okviru održavanja storidž uređaja i održavanja bekapa virtualizacije. Ugovorni organ je na ovaj način, prikriveno naveo kroz Aneks 11- Tehnička specifikacija da se od ponuđača zahtjeva i obaveza nabavke ROBE, odnosno diskova, ladice za diskove i nabavku navedene licence u okviru održavanja storidž uređaja i održavanja bekapa virtualizacije, a da pri tome nigdje u Tenderskoj dokumentaciji u opisu predmeta nabavke nije naveo da su predmet nabavke i Robe, a ne samo usluge“...ovaj organ uvidom u spis utvrđuje:

U Izjašnjenju na žalbu ugovorni organ, između ostalog navodi „Članom 2. Stav (1) tačka a) podtačka 2) Zakona o javnim nabavkama definisano je između ostalog: „Ugovor o javnoj nabavci, čiji su predmet i roba i usluge, jeste ugovor o javnoj nabavci usluga ako vrijednost predmetnih usluga prelazi vrijednost robe obuhvaćene tim ugovorom“. U konkretnom slučaju se radi o zanemarljivoj vrijednosti robe koja mora biti uključena u vrijednost usluga održavanja koje su definisane obrascem za cijenu ponude.

Uvidom u sadržaj Aneksa 11- Tehnička specifikacija na stranicama 67. i 69. Tenderske dokumentacije, navedeno je :

2.“...U okviru održavanja storidž uređaja potrebno izvršiti nadogradnju postojećeg Fujitsu Eternus DX90 S2 storidž-a sa diskovima, obzirom da su potrebe za skladištenjem podataka povećane:

Hard Disk: 12x 600GB ISk 3.5" (CA07339-E103).NAPOMENA: Uz navedene diskove potrebno je isporučiti i odgovarajuću **ladicu za diskove/enclosure**."U okviru održavanja bekapa virtualizacije potrebno je u okviru ovog ugovora planirati obnavljanje (eng.renewal) **sljedeće licence:**PartNumber: V-VBRENT-VS-P01AR-00 Annual Basic Maintenance Renewal- Veeam Backup & Replication Enterprise for socket"

U sadržaju tč.3.3 Tenderskog dokumenta navedeno je Vrsta ugovora: USLUGE“, dok u tački 6.1. OPIS PREDMETA JAVNE NABAVKE, u podtački 6.1.1. na strani 4. Tenderske dokumentacije Ugovorni organ navodi: „Predmet nabavke su usluge koje se odnose na nabavku usluga održavanja Jedinstvenog informacionog sistema za registraciju poslovnih subjekata u Republici Srpskoj. Oznaka i naziv iz JRJN: 50324100-3-usluge održavanja sistema“

Nadalje, uvidom u sadržaj Obrasca za cijenu ponude evidentno je da ugovorni organ nije naveo stavku nabavke ROBE, odnosno traženih diskova, ladice za diskove i navedene licence u okviru održavanja storidž uređaja i održavanja bekapa virtualizacije, pa stoga ostaje nejasnim, na osnovu čega će se utvrditi koliko ponuđač nudi za osnovnu uslugu koliko za tražene robe, a niti je pri tome data bliža uputa iz čega se sastoji ukupna cijena koja je zatražena u Obrascu za cijenu ponude , s obzirom da je prema čl.5 Uputstva za pripremu modela Tenderske dokumentacije i ponuda,jasno propisano da svaka stavka u obrascu za cijenu ponude sadrži tekstualni opis stavke, te jedinicu mjere po kojoj se stavka obračunava, količinu stavke, cijenu stavke po jedinici mjere, te zbirnu/ukupnu cijenu više stavki.

Pri tome, ugovorni organ u izjašnjenju ovom organu,propušta konkretizovati o kojim se vrijednostima ugovora radi, “glavnog i sporednog” predmeta ugovora, da bi se nesumnjivo izveo zaključak o prevladavajućoj vrijednosti , a što je opredjeljujuće za krajnji zaključak i odlučnu argumentacija u suprotno;a niti je pri tome , ugovorni organ postupio shodno pravilima podzakonskog akta koji upućuje na način pripreme obrasca za cijenu ponude.

Ugovorni organ osim što citira referentnu odredbu s tim u svezi i pri tome koristi neodređene termine, ne pristupa predmetnom pitanju na adekvatan način, te je stoga, s tim u svezi,takva argumentacija ugovornog organa ocijenjena neuvjerljivom, stoga i neprihvatljivom, a postupanje neusklađenim u odnosu na pravila postupka.

Zaključujući sve prednje navedeno,izneseno stanje stvari upućuje da je prilikom provođenja pravila postupka, ugovorni organ propustio posvetiti značajnu pažnju ,uskladiti svoje postupanje sa istim, poduzeti potrebne predradnje koje će predstavljati značajnu pretpostavku za opsežno raspravljanje i razješnjenje svih okolnosti ,a što je trebalo prethoditi iznošenju uvjerljivih obrazloženja i kategoričkih tvrdnji , te izvođenju pravilnog zaključka o spornim pitanjima, dovođenjem u među/svezu svih okolnosti konkretnog slučaja.

Sve izneseno upućuje da je valjalo odlučiti kao u dispozitivu odluke.

Povrat uplaćenih sredstava na ime naknade žalbenog postupkau iznosu od 7.500,00 KM izvršiti će se posebnim aktom, po konačnosti ovog Rješenja a u skladu sa članom 108.stav (7) ZJN i članom 4. Instrukcije o načinu uplate, kontrole i povrata naknada propisanih članom 108. ZJN (“Službeni glasnik BiH” broj: 86/14).

Uputstvo o pravnom lijeku

Ovo rješenje je konačan upravni akt. Protiv ovog rješenja može se podnijeti tužba u upravnom sporu pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema rješenja. Taksa na tužbu iznosi 100,00 KM.

PREDSJEDNICA VIJEĆA
Sanela Salihović

Salihović

Dostaviti:

- LANACO d.o.o. Banja Luka
- ul. Veljka Mladenovića bb, Banja Luka
- Generalni sekretariat Vlade Republike Srpske, Banja Luka
- Trg Republike Srpske br. 1, Banja Luka
- evidenciji
- a/a